

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie świętokrzyskim w 2019 r.

128 mln zł

Łączna nadwyżka budżetowa jednostek samorządu terytorialnego

Wyższy poziom dochodów niż wydatków w budżetach jednostek samorządu terytorialnego w województwie świętokrzyskim skutkowało zbiorczo nadwyżką budżetową. O nadwyżce zdecydował przede wszystkim dodatni wynik budżetów powiatów.

Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego

W 2019 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego (JST) województwa świętokrzyskiego, tj. gmin, powiatów, miasta na prawach powiatu (Kielce) oraz województwa wyniosły 8655,1 mln zł i w porównaniu z 2018 r. zwiększyły się o 12,9%. Wydatki wyniosły 8527,1 mln zł i w porównaniu z 2018 r. wzrosły o 6,2%. Rok budżetowy JST zamknęły nadwyżką w wysokości 128,0 mln zł, w 2018 r. deficyt JST wyniósł 361 ml zł.

W 2019 r. zarówno łączne dochody jednostek samorządu terytorialnego, jak i wydatki były wyższe niż w roku poprzednim

Tablica 1. Dochody, wydatki i wynik budżetów JST

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2018	2019
	w mln zł			
DOCHODY				
Ogółem	3130,2	5621,2	7668,4	8655,1
Gminy	1837,6	3179,1	4549,5	5156,6
Miasto na prawach powiatu	507,6	918,2	1275,1	1491,1
Powiaty	612,4	1003,1	1187,5	1307,2
Województwo	172,6	520,8	656,3	700,2
rok poprzedni = 100				
Ogółem	110,1	108,0	109,9	112,9
Gminy	112,7	118,9	109,3	113,3
Miasto na prawach powiatu	113,7	113,8	103,9	116,9
Powiaty	108,1	106,9	110,3	110,1
Województwo	86,1	66,4	127,7	106,7
WYDATKI				
Ogółem	3172,9	6264,1	8029,4	8527,1
Gminy	1825,0	3644,2	4762,3	5099,8
Miasto na prawach powiatu	548,1	982,9	1373,7	1544,7
Powiaty	628,1	1076,0	1190,6	1196,7
Województwo	171,6	560,9	702,7	685,9
rok poprzedni = 100				
Ogółem	110,7	113,3	115,0	106,2
Gminy	108,5	124,9	114,5	107,1
Miasto na prawach powiatu	125,0	110,6	108,3	112,4
Powiaty	110,8	111,3	111,3	100,5
Województwo	95,4	74,4	145,1	97,6

Tablica 1. Dochody, wydatki i wynik budżetów JST (dok.)

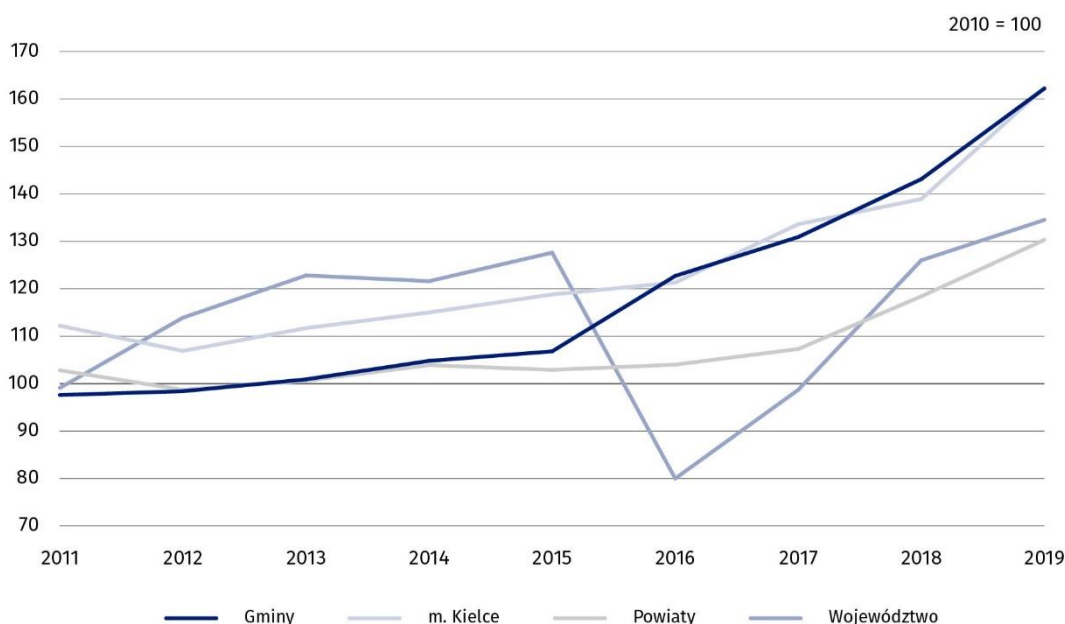
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2018	2019
WYNIK BUDŻETÓW				
Ogółem	-42,7	-642,9	-361,0	128,0
Gminy	12,5	-465,1	-212,9	56,8
Miasto na prawach powiatu	-40,5	-64,7	-98,6	-53,6
Powiaty	-15,7	-73,0	-3,2	110,2
Województwo	1,0	-40,1	-46,3	14,3

Spośród 101 gmin województwa świętokrzyskiego (bez miasta na prawach powiatu), 59 gmin uzyskało nadwyżkę budżetową, pozostałe 42 gmin zamknęły rok budżetowy deficytem. Wśród nich 83,3% stanowiły gminy, w których relacja deficytu do dochodów nie przekroczyła 10,0%. W przypadku budżetów powiatów 12 uzyskało nadwyżkę budżetową, a tylko 1 (kazimierski) zakończył rok deficytem budżetowym.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego

W 2019 r. największy udział w strukturze dochodów ogółem JST uzyskały gminy (59,6%), a ich udział zwiększył się o 0,3 p.proc. w stosunku do roku poprzedniego. Zwiększył się również udział dochodów m. Kielce (o 0,6 p.proc) i wyniósł 17,2%. Udział dochodów powiatów wyniósł 15,1% (o 0,4 p.proc. mniej niż w 2018 r.), a województwa – 8,1% (o 0,5 p.proc. mniej).

Wykres 1. Dochody budżetów JST w województwie świętokrzyskim

Głównym źródłem dochodów JST były dochody własne, które stanowiły 38,0% dochodów ogółem i wyniosły 3285,8 mln zł. W porównaniu z 2018 r. dochody własne wzrosły o 17,0%.

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w poszczególnych gminach województwa świętokrzyskiego był dość mocno zróżnicowany i kształtował się od 16,3% w Radoszycach (podobnie w Łubnicach – 16,4%) do 63,8% w Sitkówce-Nowinach. Równie duży udział odnotowano w Połańcu (62,8%) oraz Sandomierzu (60,2%).

W strukturze dochodów własnych JST województwa świętokrzyskiego największy udział miały wpływy z podatków: dochodowego od osób fizycznych (38,9%), od nieruchomości (17,6%), od osób prawnych (5,1%) oraz dochody z majątku (4,5%).

W 2019 r. z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych do budżetów JST województwa świętokrzyskiego wpłynęło 1279,5 mln zł (o 10,4% więcej niż w 2018 r.). Nieznacznie wyższe

Głównym źródłem dochodów JST były dochody własne, które stanowiły 38,0% dochodów ogółem

były wpływy z podatku od nieruchomości, z tego tytułu do budżetów gmin i budżetu m. Kielce (katalog dochodów własnych samorządów powiatowych oraz województwa nie zawiera wpływów z podatku od nieruchomości) wpłynęło 579,7 mln zł, tj. o 5,5% więcej niż rok wcześniej. Z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych wpłynęło do budżetów JST 166,8 mln zł i było to o 21,3% więcej niż w 2018 r. Natomiast dochody z majątku były większe o 12,3% niż w 2018 r. i wyniosły 148,3 mln zł.

Jednostkom samorządu terytorialnego przekazano środki z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa w kwocie 2338,9 mln zł, czyli o 10,5% więcej niż w 2018 r. oraz dotacje w kwocie 3030,4 mln zł, czyli o 10,5% więcej niż 2018 r. Mim to, w strukturze dochodów ogółem, udział subwencji zmniejszył się z 27,6% do 27,0%, a udział dotacji z 35,8% do 35,0%.

Tablica 2. Dochody JST w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy	m. Kielce	Powiaty	Województwo
	w mln zł				
Dochody ogółem	8655,1	5156,6	1491,1	1307,2	700,2
Dochody własne	3285,8	1934,0	691,6	464,3	195,9
w tym:					
podatek od nieruchomości	579,7	465,3	114,4	–	–
podatek dochodowy od osób fizycznych	1279,5	732,7	308,6	197,2	41,0
podatek dochodowy od osób prawnych	166,8	32,5	19,8	6,9	107,5
dochody z majątku	148,3	77,0	57,7	9,5	4,1
Dotacje ogółem	3030,4	1939,0	485,2	284,2	322,1
Subwencja ogólna	2338,9	1283,7	314,2	558,8	182,3

W 2019 r. gminy uzyskały: dochody własne na poziomie – 1934,0 mln zł (58,9% dochodów własnych ogółem JST), subwencję ogólną w wysokości – 1283,7 mln zł (54,9% subwencji ogółem JST) oraz dotacje na poziomie – 1939,0 mln zł (64,0% dotacji ogółem JST). Były to najwyższe wpływy spośród jednostek wszystkich szczebli samorządu terytorialnego.

Najniższe dochody własne i najmniej środków z tytułu subwencji ogólnej uzyskał samorząd województwa – odpowiednio: 195,9 mln zł (6,0% dochodów własnych ogółem) i 182,3 mln zł (7,8% subwencji ogółem JST). Z kolei najmniej środków z tytułu dotacji, spośród wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, uzyskały samorządy powiatowe – 284,2 mln zł (9,4% dotacji ogółem JST).

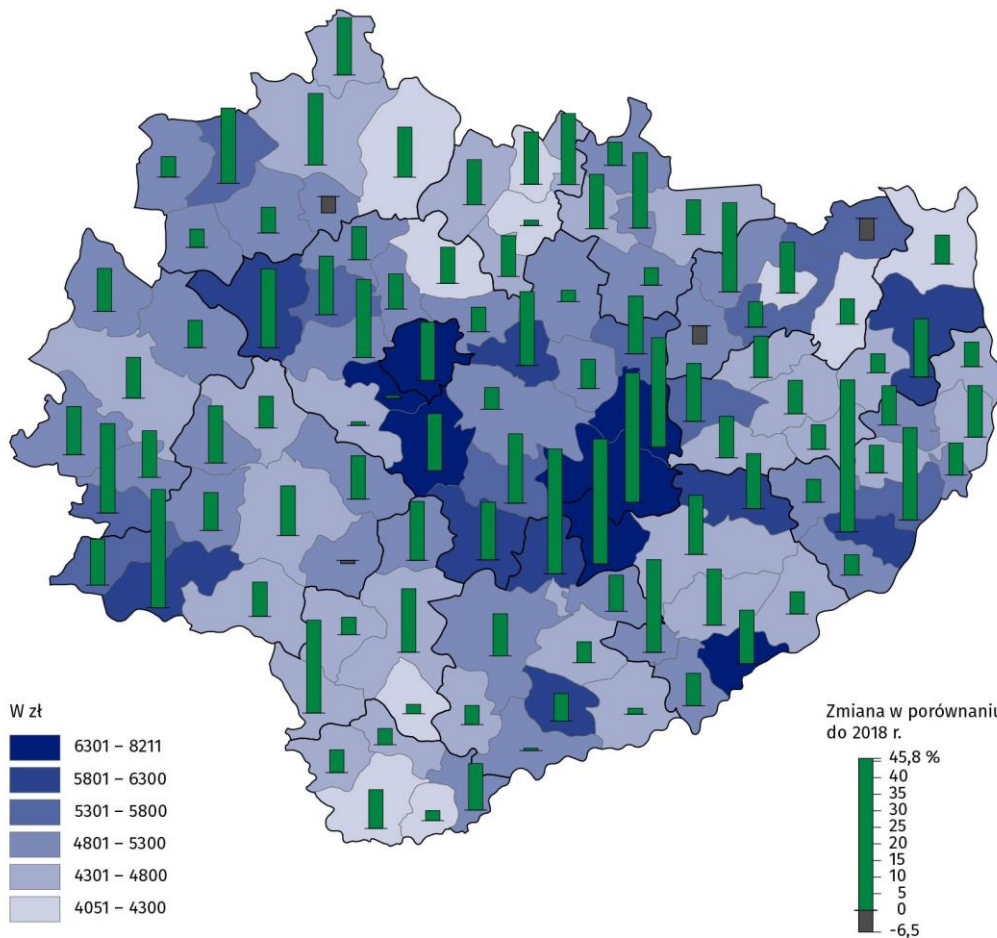
W 2019 r. dochody JST na 1 mieszkańca wyniosły 6995 zł, tj. o 833 zł więcej niż w 2018 r. Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różniły się dość wyraźnie między sobą pod względem wielkości dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Wartość tego wskaźnika w 2019 r. dla poszczególnych jednostek kształtowała się następująco: gminy – 4948 zł (o 607 zł więcej niż w 2018 r.), m. Kielce – 7636 zł (o 1141 zł więcej niż w 2018 r.), powiaty – 1254 zł (o 121 zł więcej niż w 2018 r.), województwo – 566 zł (o 39 zł więcej niż w 2018 r.).

Wśród gmin najwyższy dochód na 1 mieszkańca odnotowano w gminach Sitkówka-Nowiny (8211 zł) oraz Połaniec (7571 zł), najniższe zaś w gminach: Ćmielów (4051 zł) i Złota (4091 zł).

Wśród powiatów najwyższy dochód w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie opatowskim (2114 zł), a najniższy w powiecie kieleckim (964 zł).

Dochody JST w województwie świętokrzyskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca stanowiły 96,4% przeciętnej wartości tego wskaźnika dla kraju

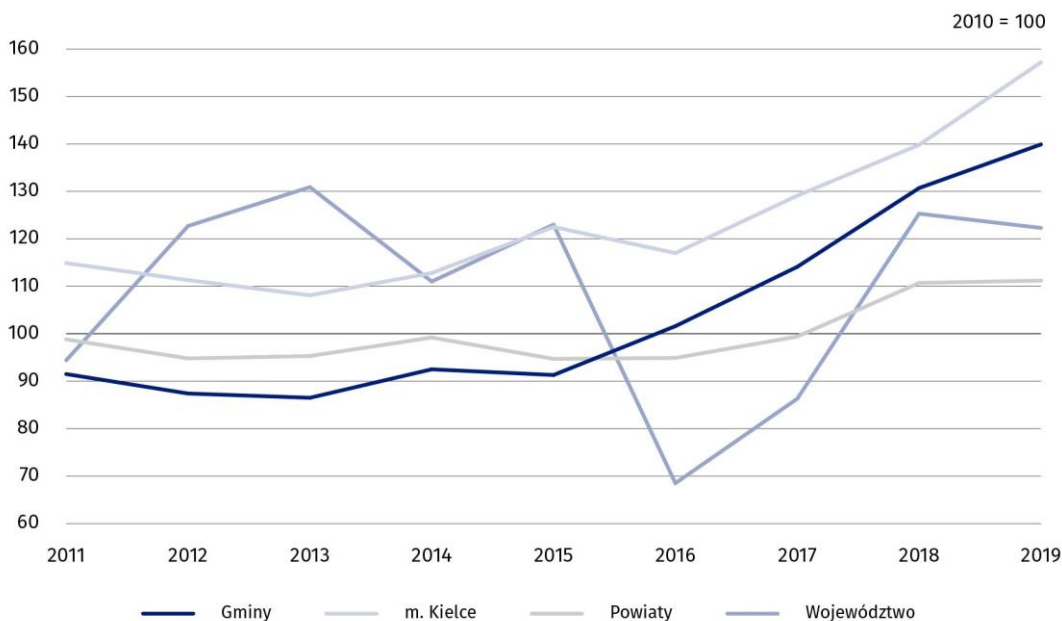
Mapa 1. Dochody budżetów gmin i miasta na prawach powiatu na 1 mieszkańca w województwie świętokrzyskim w 2019 r.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego

Struktura udziału wydatków jednostek samorządowych poszczególnych szczebli w wydatkach ogółem JST była zbliżona do struktury dochodów. W 2019 r. największy udział w strukturze wydatków ogółem uzyskały gminy (59,8%) i był on większy o 0,5 p.proc. w stosunku do 2018 r.

Wykres 2. Wydatki budżetów JST w województwie świętokrzyskim

Zwiększył się również udział wydatków m. Kielce (o 1,0 p.proc.) i wyniósł 18,1%. Udział wydatków powiatów wyniósł 14,0% (o 0,8 p.proc. mniej niż w 2018 r.), a województwa – 8,0% (o 0,8 p.proc. mniej).

Tablica 3. Wydatki JST w 2019 r.

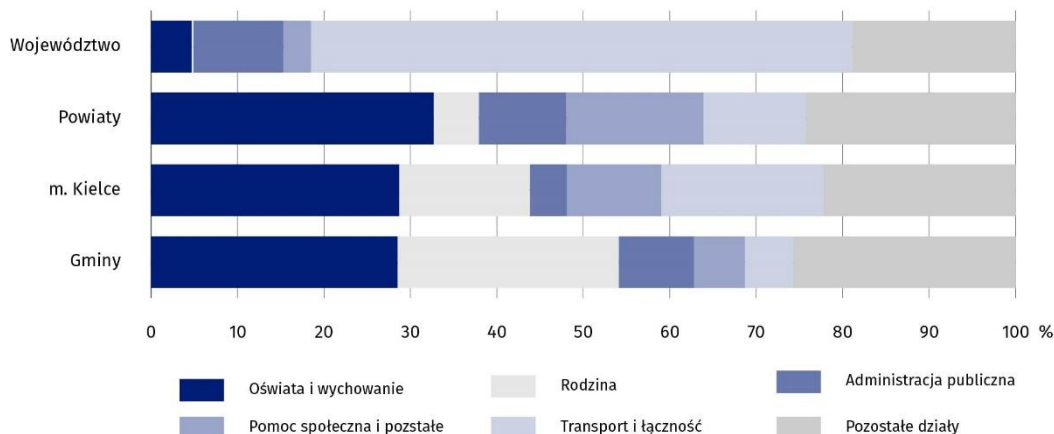
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy	Miasto na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
	w mln zł				
Wydatki ogółem	8527,1	5099,8	1544,7	1196,7	685,9
Wydatki bieżące	6796,0	4175,5	1231,9	1049,5	339,1
w tym:					
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	2860,7	1592,2	491,1	666,9	110,5
świadczenia na rzecz osób fizycznych	1692,6	1387,6	261,2	39,2	4,7
zakup materiałów i usług	1230,7	714,2	280,8	183,9	51,8
dotacje	618,3	272,6	130,6	85,4	129,7
obsługa długu publicznego	73,2	37,4	22,4	9,8	3,5
Wydatki majątkowe	1731,1	924,4	312,8	147,2	346,8
w tym inwestycyjne	1716,7	915,3	311,0	143,6	346,8

Główne obciążenie budżetów JST stanowiły wydatki bieżące. W 2019 r. osiągnęły one kwotę 6796,0 mln zł, co stanowiło 79,7% wydatków ogółem. W skali roku łączne wydatki bieżące wzrosły o 8,3%. Na wydatki majątkowe JST przeznaczyły 1731,1 mln zł, tj. o 1,4% mniej niż w 2018 r. Wydatki majątkowe stanowiły 20,3% wydatków ogółem i prawie w całości (99,2%) były przeznaczone na inwestycje.

Porównując struktury wydatków dla poszczególnych szczebli JST można zauważyć, że udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem dla gmin, miasta Kielce kształtował się na zbliżonym poziomie i wyniósł odpowiednio 81,9% i 79,8%. Natomiast udział wydatków bieżących w budżetach powiatów wyniósł aż 87,7%, a w budżecie województwa – 49,4%. Na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń stosunkowo najwięcej przeznaczyły powiaty (55,7%), a najmniej województwo (16,1%). W budżetach gmin ten rodzaj wydatków stanowił 31,2% wydatków ogółem, a w m. Kielce – 31,8%. Na inwestycje największą część środków budżetowych przeznaczył samorząd województwa (50,6% wydatków ogółem), natomiast gminy, m. Kielce oraz powiaty na ten cel przeznaczyły od 12,0% do 20,1% wydatków ogółem.

Główne obciążenie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiły wydatki bieżące – 79,7% wydatków ogółem

Wykres 3. Wydatki budżetów JST według działów w 2019 r.

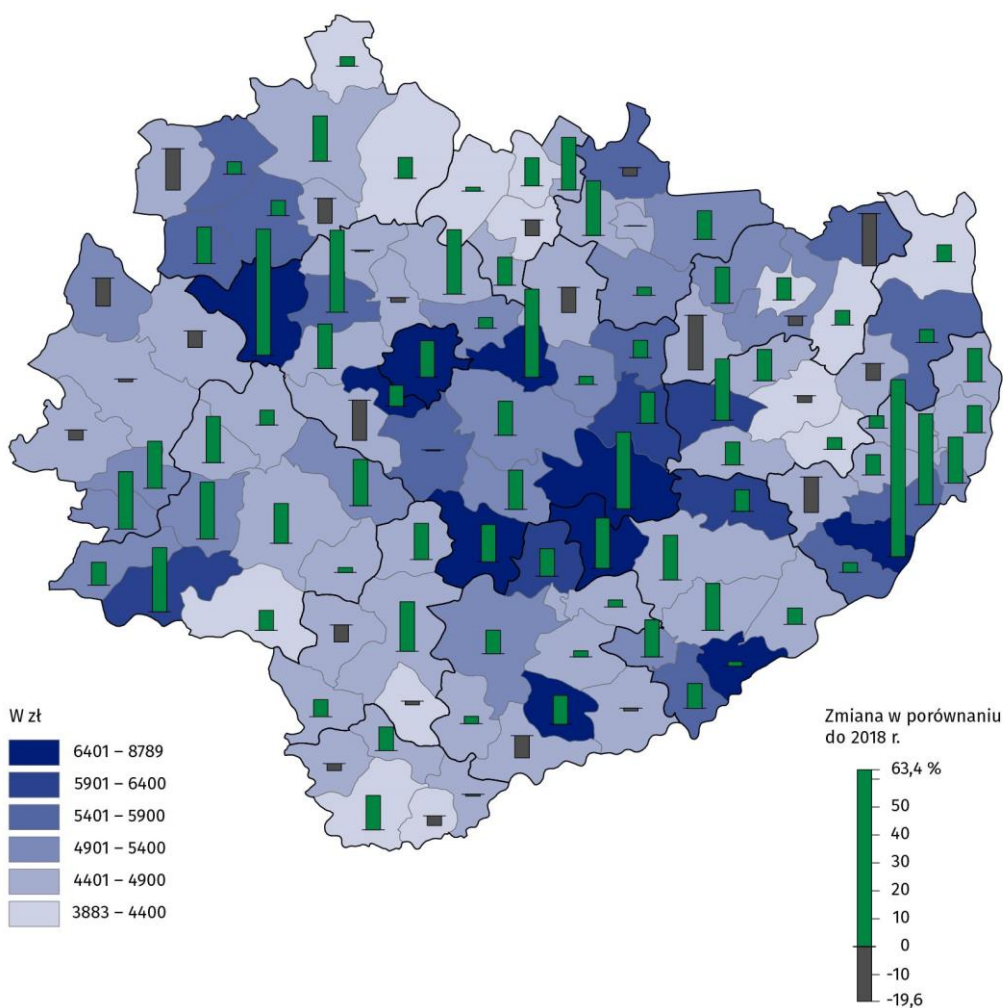
W gminach udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem był bardzo zróżnicowany i kształtował się od 4,1% w Osieku do 39,0% w Szydłowie.

W strukturze wydatków budżetów JST według działów najczęściej środków przeznaczono na oświatę i wychowanie (27,2% wydatków ogółem); dużą część środków przekazano w ramach działu rodzina (18,8%) oraz transport i łączność (13,4%). Ponadto istotną część wydatkowano także na: administrację publiczną (8,2%), pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (7,9%) oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (6,8%).

W 2019 r. wydatki JST na 1 mieszkańca wyniosły 6891 zł, tj. o 439 zł więcej niż w 2018 r. Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różniły się dość wyraźnie między sobą pod względem wielkości wydatków w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W gminach wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 4894 zł i były o 350 zł większy niż w roku poprzednim. W pozostałych jednostkach wyniósł: m. Kielce 7911 zł (o 914 zł więcej niż w 2018 r.), powiaty – 1148 zł (o 12 zł więcej niż w 2018 r.), województwo – 554 zł (o 11 zł mniej niż w 2018 r.).

W 2019 r. wydatki JST w województwie świętokrzyskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca stanowiły 94,4% przeciętnej wartości tego wskaźnika dla kraju

Mapa 2. Wydatki budżetów gmin i miasta na prawach powiatu na 1 mieszkańca w województwie świętokrzyskim w 2019 r.

Wśród gmin najwyższe wydatki na 1 mieszkańca odnotowano w gminach: Sitkówka-Nowiny (8789 zł) oraz Połaniec (7303 zł), najniższe zaś w gminie Ostrowiec Świętokrzyski (3883 zł).

Wśród powiatów najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie opatowskim (2001 zł), a najniższe w powiecie kieleckim (738 zł) oraz staszowskim (998 zł).

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Kielcach
Dyrektor Agnieszka Piotrowska-Piątek
Tel: 41 249 96 00

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami
Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2018](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

[STRATEG](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Finanse publiczne](#)